

Motion till riksdagen 2024/25:2389

av **Mats Sander (M)**

Utfasning av djurförsök

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ta fram en strategi för att fasa ut djurförsök och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Moderaterna har länge värnat om en ansvarsfull och etisk användning av djurförsök. Vetenskapliga framsteg är avgörande för att möta de utmaningar vårt samhälle står inför, samtidigt som vi måste fortsätta att sträva efter en hög standard för djurskydd. För att på sikt minska och ersätta djurförsök, behöver vi främja investeringar i utvecklingen av alternativa forskningsmetoder, såsom in vitro-tekniker och avancerade datamodeller. Genom att stärka forskningen kring dessa teknologier kan vi inte bara minska beroendet av djurförsök utan också skapa en mer hållbar och effektiv forskningsprocess.

På europeisk nivå har det under 2023 kommit positiva signaler om att djurtester för kemikalier och läkemedel gradvis kan fasas ut. Samtidigt finns fortfarande utmaningar, exempelvis när det gäller att säkerställa att förbudet mot djurtester för kosmetika efterlevs fullt ut.¹ Sverige har en viktig roll att spela i denna omställning genom att aktivt driva på utvecklingen och implementeringen av alternativa metoder.

Sverige saknar i dagsläget en heltäckande strategi för att fasa ut djurförsök, trots att mer än tio år har gått sedan EU-direktiv om användning av djurförsök trädde i kraft. Nederländerna har dock tagit ledningen på detta område genom att anta en konkret handlingsplan för att fasa ut djurförsök, med målet att minska användningen av djur inom grundforskningen fram till 2025. Detta initiativ är särskilt intressant ur både etisk och ekonomisk synvinkel och kan tjäna som inspiration för Sveriges eget arbete.

Sedan 2014 har Sverige ett nationellt kompetenscentrum för 3R-frågor (replace, reduce, refine), som arbetar med att främja och sprida information om alternativa metoder.

¹ <https://djurenslatt.se/nyheter/eu-kommissionen-vill-fasa-ut-djurtester-lakemedel-och-kemikalier-men-tvekar-kring-kosmetika>.

Detta är ett viktigt steg, men mer kan göras för att vidareutveckla och implementera dessa metoder brett inom forskningsvärlden. Vi ser också att det finns ett behov av att främja internationellt samarbete för att skynda på utvecklingen av djurfria metoder.

Det är känt att medicinska studier på djur inte alltid ger överförbara resultat till människor. Moderna alternativa metoder har potential att ge både mer träffsäkra och kostnadseffektiva resultat, vilket bidrar till att förbättra vår forsknings- och läkemedelsutveckling. Genom att satsa på dessa nya metoder kan Sverige stärka sin ställning inom den internationella life science-sektorn och skapa bättre förutsättningar för både forskning och djurvälstånd.

Mats Sander (M)